

Viljamas Šekspyras

„Hamletas“

(1600-1601)

The bottom right portion of the slide features several overlapping, wavy, light-colored lines that create a sense of movement and depth against the plain background.

Viljamas Šekspyras

(1564-1616)

Didysis vėlyvojo renesanso meninikas, anglų nacionalinis poetas ir pasaulinės reikšmės dramaturgas. Rašytojo kūrybos centre- amžinai svarbi žmogaus gyvenimo prasmė.

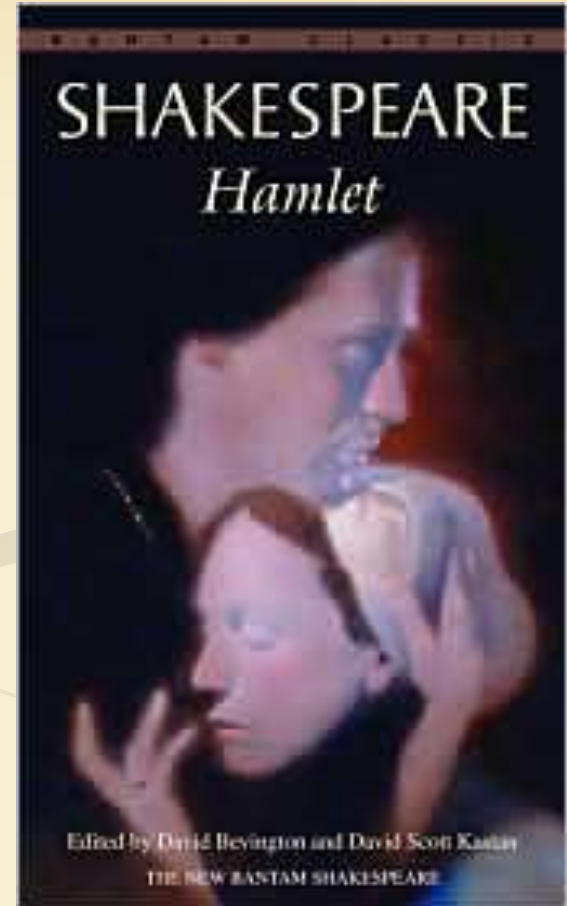

Keli biografijos faktai:

- Gimė Srtatforde, pasiturinčioje pirštinių siūvėjo ir prekiautojo vilna šeimoje.
- Mokėsi klasikinėje Sratfordo mokykloje, universitetinio išsilavinimo neįgijo.
- Labai jaunas vedė, susilaukė trijų vaikų-dukters Suzanos ir vėliau gimusių dvynių Juditos ir Hamneto.

Dramos pavadinimas:

„Hamletas“-tragedija, filosofinio pobūdžio drama. Joje keliami būties (egzistenciniai) klausimai. Kūrinys pavadintas pagrindinio veikėjo vardu, nes kūrinyje pagrindinę vietą užima (Hamleto) nusivylusio žmogaus jausmų išpažintis, jo sielos atspindys.

Trumpas aprašymas:

- Veiksmas vyksta Danijoje, Kranborgo pilyje.
- Hamleto tėvas, Danijos karalius yra nužudomas, jo sostą užima brolis Klaudijus.
- Pagrindiniam herojui Hamletui apsireiškusi jo neseniai mirusio tėvo šmėkla pveda atkeršyti jo žudikui - dabartiniam karaliui Klaudijui.
- Hamletas apsimeta pamišusiu, idant išprovokuotų Klaudijų išsiduoti. Vengdamas atskleisti savo siekius, jis atstumia Ofeliją.
- Galų gale jam pavyksta išprovokuoti Klaudijų per Hamleto surengtą vaidinimą, kuriame vaidinama kaip Klaudijus nužudo jo tėvą ir suvilioja motiną. Klaudijus išsiduoda.

- Herojų įsimylėjusi mergina išprotėja, o vėliau paskęsta.
- Hamletas apkaltinamas dėl Ofelijos mirties, taip kyla konfliktas tarp jo ir Ofelijos brolio Laerto.
- Pasinaudodamas situacija, Klaudijus inspiruoja fechtavimo rungtynes tarp Hamleto ir Laerto - pastarajam patikėta nuodais sutepta špaga.
- Herojai fechtuojasi, po pirmų smūgių susikeičia ginklais ir abu lieka sužeisti. Laertas miršta pirmasis.
- Perpratęs sąmokslą, Hamletas be dvejonių nužudo karalių. Taip pat miršta ir Hamleto motina - Danijos karalienė, išgėrusi taure užnuodyto vyno, skirto Hamletui.

Temos ir problemos:

TEMOS:

- Kūrinyje gvildenamos mirties ir gyvybės, beprotybės, keršto, žmogaus būties prasmės temos.

PROBLEMOS:

- Kas aš esu dabar? Kas yra pareiga, meilė, laimė? Kas yra tikra ir kas yra laikina? Ar kerštas yra teisingas kelias?

Pagrindiniai veikėjai:

- *Hamletas*- danijos princas. Jis tragiška ir didinga asmenybė, aiškiai įžvelgia žmogaus esmę, tačiau yra nusivylęs žmogaus prigimtimi ir savo galimybėmis.
- *Klaudijus*- Danijos karalius, kuris nužudė Hamleto tėva ir vedė jo motiną. Gudri ir klastinga asmenybė, kuri dėl valdžios galėjo net nužudyti.

Pagrindiniai veikėjai:

- *Ofelija*- Plonijaus duktė, Hamleto mylimoji. Paprasta, naivi, nesavanaudiška mergina, kuri nuoširdžiai myli Hamletą. Tačiau susidūrusi su sunkumais neištveria ir nusižudo, tai parodo jos silpnumą.
- *Gertrūda*- Danijos karalienė, Hamleto motina. Moteris, kuri sulaužo šeimos tradicijų principus ir išduoda santuoką, taip prarasdama savo moralines savybes.

Kūrinio idėja ir vertybės

Idėja:

Parodyti žmogų sudėtingose pasirinkimo ir apsisprendimo situacijose, kai jis pats turi padaryti išvadas. Taip pat žmogaus nusivylimą humanistiniais idealais, jo požiūrį į gyvenimą ir mirtį, santykius su kitais žmonėmis.

Vertybės:

Sumenkinamos materialios vertybės, pagrindiniui veikėjui svarbiau moralė, atpildas, teisingumas, atsakomybė ir pareiga.

Citatos:

- „Būti ar nebūti - štai mįslė.“
- „Juk savaime nėra nei gerų, nei blogų dalykų, - tik mūsų galvojimas paverčia juos tokiais.“
- „Draugus rink atsargiai ir, juos išbandęs, Grandinėm prirakinki prie širdies, ...“
- „Tačiau svarbiausia - nemeluoki sau: Tada, kaip rytas paskui naktį seka, Tu ištikimas būsi ir kitiems.“
- „... pažinti ką nors iki galo - reikštų pažinti patį save.“
- „Grožis yra toks galingas, jog jis veikiau suvilios pačią dorovę, negu kad dorovė privers grožį sau tarnauti.“
- „Aukščiausias gėris- valgymas ir miegas?/Galvijai, ne daugiau.“

„Hamletas“ šiandien:

Kūrinys labai aktualus ir šiandieninėje visuomenėje. Kalbama apie žmogaus sutelkta dėmesį į opiausius gyvenimo moralinius ir filosofinius klausimus, kurie aktualus ir šiandien.

- Žmogaus vienišumas,
- nereikalingumas,
- nusivylimas visuomene,
- kovojimas už savo gerį,
- meilė ir išdavystė.

Temos samprotavimo rašiniui:

- Ar dora prisidengti kauke?
- Charakteris lemia žmogaus likimą?
- Egoizmo dydis yra atvirkščiai proporcingas visuomenės gėriui.
- Įrodykite, kad pasaulis laikosi ant meilės.

Apibendrinimas

„Hamletas“ tai kūrinys, kuriame yra vaizduojamas valstybės gyvenimas, rodomi tėvų ir vaikų, brolio ir sesers, mylimųjų santykiai. Bet jis nėra nei politinė, nei šeimos tragedija. Tai kūrinys apie žmogaus vietą pasaulyje, priešinimąsi blogiui, humanistinių idealų žlūgimą.

„Hamleto“ vizualizacija

- **Kenneth Branagh 1996 m.** režisavo filmą „Hamletas“, remdamasis V. Šekspyro kūrinium.
- <http://www.youtube.com/watch?v=-rd74Gniz-A&feature=related>
- **Grigorijaus Kozincevo 1964m.** Ekranizavo filmą pavadinimu „Gamnet“ (lietuviškai: Hamletas).
- <http://www.youtube.com/watch?v=M5hQ6m9Mxv0>